

Сънародник

Брой
Číslo **2**

Krajan

Април - Юни
Apríl - Jún **2022**

Рилски езера/ Rilske jazera

Foto: Mária Košková

➤ Събор на българите в Девин по случай Деня на св. св. Кирил и Методий

➤ Премиерът Кирил Петков се среща с българската общност в Братислава

➤ БСУ „Христо Ботев“ Братислава отново в Бургас

➤ Zraz Bulharov pri príležitosti osláv Sv. Cyrila a Sv. Metoda na Devíne

➤ Premiér Kiril Petkov sa v Bratislave stretol s bulharskou komunitou

➤ BSŠ „Christo Botev“ Bratislava opäť v Burgase

НЕПРЕХОДНИ БЪЛГАРСКИ ХИТОВЕ ЗВУЧАХА ПРЕДИ ВЕЛИКДЕН

На 13.04.2022 г. в БКИ – Братислава прозвуча великденски акустичен концерт на младите изпълнители Люба Илиева и Евгени Желязков. Той се проведе под патронажа на Н. Пр. извънредния и пълномощен посланик на България в Словашката република г-н Васил Петков.

Словашката публика имаше възможност да се наслади на непреходни хитове, любими на всички българи, които се изпълняват години наред от легендарни певци и състави като Маргарита Хранова, Мария Илиева, Любо Киров, „Щурците“, „Диана Експрес“, „Тоника СВ“ и др. Този път ги слушахме в изпълнение на най-новата генерация музиканти – младите таланти, които предложиха на гостите и свои авторски песни.

Директорката на Института г-жа Ваня Радева разказа на гостите историята на всяка една от песните. „Люба и Евгени са дует в името на хубавата българска музика, за да ви зарадват и да ви създадат празнично настроение преди светлите великденски празници“, каза Радева.

Люба Илиева е родена през 1996 г. в София.

ODZNELI NADČASOVÉ BULHARSKÉ HITY PRED VEĽKOU NOCOU

Dňa 13. apríla 2022 sa v BKI Bratislava uskutočnil Veľkonočný akustický koncert mladých interpretov Ľuby Ilievy a Evgeniho Želazkova. Koncert sa konal pod záštitou J.E. mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Bulharskej republiky na Slovensku - pána Vasiľa Petkova. Slovenské publikum malo možnosť vychutnať si nadčasové hity obľúbencov všetkých Bulharov, ktoré kedysi spievali populárne speváčky a skupiny ako Margarita Chranova, Maria Ilieva, Ľubo Kirov, Štuncite - (Cvrčky), Diana Express, Tonika SV a ďalší. Tentokrát sme si ich vypočuli v interpretácii najnovšej generácie mladých talentovaných hudobníkov, ktorí hosťom ponúkli aj vlastné skladby.

Riaditeľka inštitútu pani Vania Radeva priblížila hosťom príbeh každej z piesní. Ľuba a Evgeni sú duetom, ktorý šíri dobré meno bulharskej hudby, zabávajú publikum a vytvorili nám sviatočnú náladu pred veľkonočnými sviatkami!

Ľuba Ilieva sa narodila v roku 1996 v Sofii. V roku 2014 bola finalistkou zábavnej súťažnej relácie XFactor. Po ukončení súťaže odišla do Švédska, odkiaľ dostala

Тя е финалист в телевизионното шоу X Factor през 2014 г. След предаването заминава за Швеция, където получава многобройни покани за турнета из скандинавските страни. Там тя прекарва общо 5 месеца на сцената. Когато се връща в България, отдава таланта си на децата и младите хора, които искат да се занимават с пеене, и в момента преподава в музикалната школа на Георги Янков Music Factory в София. Репертоарът на Люба Илиева включва много български песни в стил поп и естрада, както и много английски песни в стил джаз, блус, рок, аренби, поп и соул.

Евгени Желязков е роден през 1989 г. в Хасково. Той е едновременно китарист, композитор и аранжор. Евгени излиза извън границите на България на сцени във Великобритания, Корея, Холандия и Турция. В България е добре познат заради работата си с много финалисти на предаванията X Factor, Music Idol и „Гласът на България“. Работил е и с известни и обичани български артисти като Георги Христов, Тома, Миро, Васко Кръпката, Константин Белчев и др. Евгени е виртуоз. Той свири и акомпанира във всички жанрове на музиката, както и авторските му композиции варират във всякакви стилове – от фолклор до рок.

Дуетът беше не само предразполагащ и приветлив, но партньорите радваха зрителите със своята красота и талант. Въпреки че публиката не

множество ponúk na rôzne turné po škandinávskych krajinách. Tam strávila na javisku celkovo 5 mesiacov. Po návrate do Bulharska venuje svoj talent deťom a mladým ľuďom, ktorí sa chcú dať na spevácku dráhu. V súčasnosti pôsobí ako pedagogička na hudobnej škole Georgiho Jankova Music Factory v Sofii. Jej repertoár zahŕňa mnoho populárnych bulharských piesní, ako aj veľa anglických džezových skladieb, bluesovej hudby, R&B, rocku, popu a soulu.

Evgeni Želazkov sa narodil v roku 1989 v Chaskove. Je gitarista, skladateľ aj aranžér. Evgeni vystúpil za hranicami Bulharska na javiskách vo Veľkej Británii, Južnej Kórei, Holandsku a Turecku. V Bulharsku je známy vďaka spolupráci s mnohými finalistami zábavných súťažných relácií X Factor, Music Idol a The Voice – Hlas Bulharska. Spolupracoval aj so známymi a obľúbenými bulharskými umelcami ako sú Georgi Christov, Toma, Miro, Vasko Krpkata, Konstantin

познаваше българските песни, много бързо улови ритъма на „Приатели“ на „Тоника СВ“ и Стефан Диомов, като пляскаше с ръце в такт с музиката

Автор: **БКИ**

ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА ПАРЛАМЕНТА НА СЛОВАШКАТА РЕПУБЛИКА БОРИС КОЛАР ПОТВЪРДИ СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ БЛИЗКИ ВРЪЗКИ И СЪТРУДНИЧЕСТВО С БЪЛГАРИЯ И ИЗРАЗИ ЖЕЛЕНИЕ ДА ПОСЕТИ НАШАТА СТРАНА

На 26 април 2022 г., по взаимна договореност, бе проведена работна среща на извънредния и пълномощен посланик на Република България в Словашката република Васил Петков с председателя на парламента (Народната рада) на страната Борис Колар.

По време на срещата, преминала в изключително позитивна и доброжелателна атмосфера, двамата събеседници потвърдиха съществуващите близки връзки между България и Словакия, които имат дълбоки исторически

Belčev a ďalšími. Evgeni je virtuóz. Hrá a interpretuje vo všetkých hudobných žánroch a jeho skladby variujú vo všetkých štýloch od folklóru po rock.

Duo bolo nielen šarmantné a priateľské, ale potešilo publikum aj svojou krásou a talentom. Hoci publikum nepoznalo bulharské piesne, tleskalo do rytmu pri skladbách skupín Priatelja, Tonika SV a piesňach Stefana Diomova.

Autor: **БКИ**

PREDSEDA PARLAMENTU SR BORIS KOLÁR POTVRDIL EXISTUJÚCE ÚZKE VÄZBY A SPOLUPRÁCU S BULHARSKOM A VYJADRIL ŽELANIE NAVŠTÍVIŤ NAŠU KRAJINU

Dňa 26. apríla 2022 sa po vzájomnej dohode uskutočnilo pracovné stretnutie mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Bulharskej republiky v SR Vasilu Petkova s predsedom parlamentu (národnej rady) SR Borisom Kolárom.

Počas stretnutia, ktoré prebehlo v mimoriadne pozitívnej a uvoľnenej atmosfére, obaja partneri potvrdili existujúce úzke väzby medzi Bulharskom a Slovenskom, ktoré majú hlboké historické a kultúrne

и културни корени, и изразиха готовност за тяхното по-нататъшно развитие и задълбочаване в различни сфери от взаимен интерес. Обща бе констатацията, че трябва да се даде нов импулс на двустранното сътрудничество, в т.ч. и чрез размяната на делегации на различни равнища.

Българският посланик подчерта, че имаме всички основания за установяването на още по-тесни двустранни връзки – не само заради историческата ни, езикова и културна близост, но и защото Словашката република подкрепя неизменно и последователно трите основни външнополитически приоритета на страната ни – членството в Шенген, ОИСР и Еврозоната, за което ние сме искрено благодарни и го ценим високо. Думите му бяха потвърдени изцяло от страна на председателя на словашкия парламент, който увери българския посланик, че страната ни може да разчита и в бъдеще на пълната подкрепа и разбиране от страна на Словакия по тези въпроси, както и по други важни теми от двустранния дневен ред.

Посланик Петков използва повода, за да информира председателя на словашкия парламент, че през 2021 г. е провел работна среща с председателя на Групата за приятелство в словашкия парламент г-жа Яна Вельова, като двете страни са изразили готовност за активизиране на междупарламентарното сътрудничество. През м. април 2022 г. в Народното събрание на Република

коре, а изразиха готовност за тяхното по-нататъшно развитие и задълбочаване в различни сфери от взаимен интерес. Обща бе констатацията, че трябва да се даде нов импулс на двустранното сътрудничество, в т.ч. и чрез размяната на делегации на различни равнища.

Булхарският посланик подчерта, че имаме всички основания за установяването на още по-тесни двустранни връзки – не само заради историческата ни, езикова и културна близост, но и защото Словашката република подкрепя неизменно и последователно трите основни външнополитически приоритета на страната ни – членството в Шенген, ОИСР и Еврозоната, за което ние сме искрено благодарни и го ценим високо. Думите му бяха потвърдени изцяло от страна на председателя на словашкия парламент, който увери българския посланик, че страната ни може да разчита и в бъдеще на пълната подкрепа и разбиране от страна на Словакия по тези въпроси, както и по други важни теми от двустранния дневен ред.

Посланик Петков използва повода, за да информира председателя на словашкия парламент, че през 2021 г. е провел работна среща с председателя на Групата за приятелство в словашкия парламент г-жа Яна Вельова, като двете страни са изразили готовност за активизиране на междупарламентарното сътрудничество. През м. април 2022 г. в Народното събрание на Република

България е основана Група за приятелство със Словакия и това създава отлични предпоставки за активизиране на сътрудничеството между двата парламента. Посланикът подчерта, че бихме приветствали и посещение на председателя на словашкия парламент в България. В отговор г-н Борис Колар заяви, че е готов и би приел с радост покана да посети България. С оглед на придаване на нова динамика и на търговско-икономическото сътрудничество е готов да посети страната ни, придружен от бизнес делегация. Обща бе констатацията, че от важно значение в това направление би било и провеждането на Четвъртата сесия на Смесената българо-словашка консултативна комисия за икономическо сътрудничество до края на 2022 г.

По време на срещата двамата събеседници обмениха мнения и по редица актуални въпроси в областта на международните отношения. Специално бе подчертана необходимостта от незабавното прекратяване на военните действия от страна на Русия на територията на Украйна и постигането на траен мир.

В знак на добра воля и приятелски отношения бяха разменени протоколни подаръци.

Източник **Посолството на Република България в Словакия**

БЪЛГАРИЯ УЧАСТВА С ИНФОРМАЦИОНЕН ШАНД В ТЪРЖЕСТВЕННОТО ОТБЕЛЯЗВАНЕ НА ДЕНЯ НА ЕВРОПА (9 МАЙ) В СЛОВАШКАТА СТОЛИЦА БРАТИСЛАВА

На 9 май 2022 г. Посолството на Р България в Словашката република, Българският културен институт и БСУ „Христо Ботев“ в град Братислава взеха участие с информационен щанд, разположен в сградата на Старите хали в историческия център на словашката столица, в тържественото отбелязване на Деня на Европа. На хилядите посетители бяха раздадени разнообразни рекламни материали, брошури и сувенири, посветени на българските културно-исторически и туристически забележителности, а девойки, облечени в български национални носии, предложиха на гостите на щанда да дегустират специално приготвени за повода български погачи.

При участието си в събитието българският посланик в Словашката република Васил Петков подчерта, че тазгодишното отбелязване на Деня на Европа носи едно много силно послание и то е послание за мир и всички хора по света трябва да обединят своите усилия за постигането му. Европа

hospodárskej spolupráci novú dynamiku je pripravený navštíviť našu krajinu v sprievode podnikateľskej delegácie. Všeobecným zistením bolo, že v tomto smere bude mať veľký význam uskutočnenie 4. zasadnutia Zmiešanej bulharsko-slovenskej poradnej komisie pre hospodársku spoluprácu do konca roku 2022.

Počas stretnutia si obaja partneri vymenili názory na viacero aktuálnych otázok v oblasti medzinárodných vzťahov. Osobitne bola zdôraznená potreba okamžitého zastavenia bojov zo strany Ruska na území Ukrajiny a dosiahnutia trvalého mieru.

Na znak dobrej vôle a priateľských vzťahov sa vymenili protokolárne dary

Zdroj **Veľvyslanectvo Bulharskej republiky na Slovensku**

BULHARSKO SA ZÚČASTNILO S INFORMAČNÝM STÁNKOM NA SLÁVNOSTNÝCH OSLAVÁCH DŇA EURÓPY - 9. MÁJA 2022 V HLAVNOM MESTE SR BRATISLAVE.

Dňa 9.5.2022 sa Veľvyslanectvo Bulharskej republiky v SR, Bulharský kultúrny inštitút a SOŠ „Hrista Boteva“ v meste Bratislava zúčastnili s informačným stánkom umiestneným v budove „Starej Tržnice“ v historickom centre hlavného mesta Slovenska, v rámci slávnostného pripomenutia si Dňa Európy. Tisícky návštevníkov dostali rôzne reklamné materiály, brožúry a suveníry venované bulharským kultúrno-historickým a turistickým atrakciám a dievčatá oblečené v bulharských krojoch ponúkli hosťom v stánku možnosť ochutnať

е силна, когато е обединена, солидарна и почитаща на своите демократични ценности.

Източник **Посолството на Република България в Словакия**

„ИКОНАТА. АЗБУКА ОТ ОБРАЗИ И ЗНАЦИ“ СТЕФКА НИКОЛОВА ГОСТУВА В БКИ - БРАТИСЛАВА

Изложба на българската художничка Стефка Николова, озаглавена „ИКОНАТА. Азбука от образи и знаци“, откри Българският културен институт на 11 май. Тя се състоя под патронажа на Н. Пр. г-н Васил Петков – извънреден и пълномощен посланик на Република България в Словашката република. Изложбата бе по повод националния празник на Република България – Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета, култура и на славянската книжовност.

Посланик Петков приветства гостите с думите: „Тази значима изложба в Българския културен институт говори сама за себе си. Иконите са нещо сакрално, а иконописната школа има дълбоки традиции у нас. По стар стил 11 май съпада с честванията на св. св. Кирил и Методий. Използвам повода да пожелая на твореца и всички останали да са живи и здрави. Пожелавам също мирът да дойде скоро на украинската земя. Нека всички ценим мира! Няма нищо по-свято от него!“.

Стефка Николова гостува на БКИ – Братислава след преминалите при голям интерес нейни изложби във Виена, Велехрад (Чехия) и Франция. Някои от иконите ѝ са реплики на известните образци на православното църковното изкуство. „Тази изложба трябваше да се състои през 2020 г., но поради пандемията беше отложена във времето. Иконите, които днес представяме, са изпълнени в традиционната и

bulharské pogachi špeciálne pripravené pre túto príležitosť.

Bulharský veľvyslanec v SR Vasil' Petkov zdôraznil, že tohtoročná oslava Dňa Európy nesie v sebe veľmi silné poslanstvo a je to poslanstvo mieru a všetci ľudia na svete musia spojiť svoje úsilie, aby ho dosiahli. Európa je silná, keď je jednotná, solidárna a spočíva na svojich demokratických hodnotách.

Auto: **BKI**

IKONA. ABECEDA OBRAZOV A ZNAKOV. STEFKA NIKOLOVA NAVŠTÍVILA BKI - BRATISLAVA

Výstavu bulharskej umelkyne Stefky Nikolovej s názvom IKONA. Abeceda obrazov a znakov, otvoril Bulharský kultúrny inštitút 11. mája. Výstava sa konala pod záštitou J.E. pána Vasil'a Petkova – mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Bulharskej republiky v Slovenskej republike pri príležitosti štátneho sviatku Bulharskej republiky Dňa svätých bratov Cyrila a Metoda, bulharskej abecedy, osvety, kultúry a slovanskej literatúry.

Hosti privítal veľvyslanec Petkov so slovami: „Táto významná výstava v Bulharskom kultúrnom inštitúte hovorí sama za seba. Ikony sú niečo posvätné a ikonopisecká škola má u nás hlboké tradície. Podľa starého zvyku sa 11. máj viaže s oslavami Sv. Cyrila a Metoda. Využívam túto príležitosť, aby som umelkyňi a všetkým ostatným zaželel dobré zdravie a dlhý život. Želám si tiež, aby na ukrajinskú pôdu čoskoro prišiel mier. Vážme si všetci mier! Nie je nič posvätnejšie!“

Stefka Nikolova hostuje v BKI v Bratislave po svojich výstavách vo Viedni, na Velehrade v Českej republike a vo Francúzsku. Niektoré z jej ikon sú repliky niektorých z najznámejších príkladov umenia pravoslávnej cirkvi.

Táto výstava sa mala

широко използвана до XIX в. темперна техника, отличават се с изящен рисунък, прецизно разработване на детайлите и спазване на иконографския канон, а специфичното патиниране придава на творбите усещане за топлина и автентичност.“

konať v roku 2020, no kvôli pandémie bola odložená. Ikony, ktoré dnes predstavujeme, sú napísané tradičnou a do 19. stor. široko používanou temperovou technikou, vyznačujú sa vynikajúcou kresbou, precíznym vypracovaním detailov a dodržaním ikonografického kánonu, a špecifické patinovanie dodáva dielam pocit

Николова е нарекла тази своя колекция „ИКОНАТА. Азбука от образи и знаци“ (от гръцки: икона – образ или портрет), като по този начин се стреми да съхрани смисъла на иконописца – че иконите се пишат, а не се „рисуват“ или „творят“. В своята изложба Стефка Николова показва предимно работи, пресъздадени по художествените специфики на отделните школи и центрове: византийска (Критска, Атонска), българска (Охридска, Самоковска, Несебърска),

tepla a autenticosti. Nikolova nazvala svoju výstavu IKONA. Abeceda obrazov a znakov (z gréčtiny: ikona - obraz alebo portrét), čím sa snaží zachovať autentický význam ikonomaľby, ktorý je založený na princípe toho, že ikony sú písané a nie „maľované“ alebo „vytvorené“.

Stefka Nikolova vo svojej výstave ponúka najmä diela, napísané v duchu pravoslávneho ikonografického kánonu a podľa umeleckých črt jednotlivých škôl a centier: Byzantské centrum (Krétska, Athosská škola),

руска (Новгородска, Ярославска), които обхващат периода от XII до XIX в.

В експозицията могат да бъдат видени икони на Христос, св. Богородица, св. Георги (православен и римокатолически вариант), на светите братя Кирил и Методий и др. Част от тях ще бъдат изложени в църквата „Св. Кръст“ в Девин по повод тържеството на българите и техните приятели за 24 май.

Музикална рамка на вернисажа постави младият украински студент на Словашката академия по музика и театър Василий Алексеев, който изпълни църковни песнопения.

Автор: **БКИ**

Bulharské (Ochridská, Samokovská, Nesebarská), Ruské (Novgorodská, Jaroslavlská), ktoré pokrývajú obdobie od XII. do XIX. stor.

Na výstave je možné vidieť ikony Krista, presvätej Bohorodičky, svätého Juraja (pravoslávna a katolícka verzia), svätých bratov Cyrila a Metoda, a ďalších. Niektoré z nich budú vystavené v kostole Sv. Kríža na Devíne pri príležitosti osláv Bulharov a ich priateľov 24. mája.

Hudobný rámec vernisáže dotvoril mladý ukrajinský študent Slovenskej hudobnej a divadelnej akadémie Vasilij Alekseev, ktorý zaspieval cirkevné piesne.

Autor: **BKI**

СЪБОР НА БЪЛГАРИТЕ В ДЕВИН ПО СЛУЧАЙ ДЕНЯ НА СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ

Концерт на църковния хор „ОДИГИТРИЯ“ и изложба на икони Българският културен институт подари на гостите на честването на 24 май в Девин. Традиционният събор по случай Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета, култура и на славянската книжовност се проведе под патронажа на Посолството на Р България и в него участваха също Българското училище „Христо Ботев“ в Братислава и Съюзът на българите и техните приятели в Словакия.

Присъстващите разгледаха част от изложбата на Българския културен институт „ИКОНАТА. Азбука от образи и знаци“ на художничката Стефка Николова. След кратка програма на учениците от Българското училище на тържеството прозвучаха изпълнения на църковния хор „ОДИГИТРИЯ“ от България, основан от д-р Росица Николова през 2015 г., която е и диригент на формацията. Групата осъществява участия в богослужения като празничен хор към храм „Рождество Богородично“ в кв. „Лагера“, София. Формацията има певчески прояви в България и извън пределите ѝ.

ЗРАЗ БУЛХАРОВ ПРИ ПРИЛЕЖИТОСТИ ОСЛАВ СВ. CYRILA A SV. METODA NA DEVÍNE

Koncertom cirkevného zboru Hodegetria a výstavou ikon obdaril Bulharský kultúrny inštitút 24. mája obecenstvo na Devíne. Tradičná oslava Dňa svätých bratov Cyrila a Metoda, bulharskej azbuky, osvety, kultúry a slovanskej písomnosti sa konala pod záštitou Veľvyslanectva Bulharskej republiky a zúčastnili sa na nej aj Bulharská škola Christa Boteva v Bratislave a Kultúrny zväz Bulharov na Slovensku. Hostia si prezreli časť výstavy Bulharského kultúrneho inštitútu – IKONA. Azbuka obrazov a znakov výtvarníčky Stefky Nikolovej. Po krátkom programe žiakov Bulharskej školy odznali na podujatí piesne cirkevného zboru Hodegetria z Bulharska, ktorý v roku 2015 založila Dr. Rosica Nikolova, ktorá je zároveň aj dirigentkou skupiny. Zbor pravidelne účinkuje na bohoslužbách v Kostole Narodenia Panny Márie v Lagere v Sofii. Rovnako aj na iných podujatiach, nielen v Bulharsku, ale aj v zahraničí.

Dr. Rosica Nikolova absolvovala Národnú hudobnú akadémiu Panča Vladigerova: Zborové dirigovanie a Sofijskú univerzitu Sv. Klimenta Ochridského,

Д-р Росица Николова завършва Националната музикална академия „Панчо Владигеров“ със специалност „Хорово дирижиране“ и Софийския университет „Св. Климент Охридски“ със специалност „Съвременно православно богословие“. Специализира дирижиране в Санкт-Петербургската консерватория „Николай Римски-Корсаков“. Защищава дисертационен труд в Института за изследване на изкуствата при Българската академия на науките в областта на музикознанието, преподавател е в НАТФИЗ.

Името на състава идва от известната икона, за която се смята, че е нарисувана от апостол Лука още по време на живота на Богородица и е благословена от нея. Легендата разказва, че тя се е явила на двама слепи и по чудотворен начин ги е довела до храма във Влахерна и те са прогледнали. Наименованието „Одигитрия“ в превод от гръцки означава „Пътеводителка“. Иконата изобразява Божията майка с Младенеца. Нейната ръка сочи към Сина Божий като към спасител на цялото човечество.

odbor: Súčasná pravoslávna teológia. Absolvovala aj dirigovanie na Petrohradskom konzervatóriu Nikolaja Rímskeho-Korzakova. Dizertačnú prácu v odbore hudobná veda obhájila na Inštitúte pre štúdium umenia pri Bulharskej akadémii vied. Je lektorkou Vysokej školy múzických umení Krstya Sarafova.

Н. Пр. г-н Васил Петков – извънреден и пълномощен посланик на Република България в Словашката република – заяви, че за него е чест да приветства присъстващите и специално любезните домакини и приятели на България г-жа Любица Колкова, кмет на Девин, и монсеньор Гавенда, настоятел на храма „Свети Кръст“, както и представителите на дипломатическия корпус и директорите на Българското училище и на Българския културен институт г-жа Банова и г-жа Радева. „Особено се радвам, че честваме 24 май именно на словашка земя. Българската нация високо цени своята древна и свята история и отдава почитта си към Кирил и Методий – съпатрони на днешна Европа, които със своята просветителска

Нázov súboru vznikol podľa slávnej ikony, o ktorej sa predpokladá, že ju napísal apoštol Lukáš ešte počas života Matky Božej a bola ňou požehnaná. Legenda hovorí, že sa zjavila dvom slepcom a zázračne ich priviedla do chrámu vo Vlahernonej a vrátil sa im zrak. Názov Hodegetria v preklade z gréčtiny znamená „Sprievodca“. Zobrazuje Matku Božiu s dieťaťom. Jej ruka ukazuje na Božieho Syna, Spasiteľa celého ľudstva.

J.E. pán Vasiľ Petkov - mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Bulharskej republiky v Slovenskej republike povedal, že mu je ctou privítať prítomných a najmä milých hostiteľov a priateľov Bulharska - pani Ľubicu Kolkovú, starostku Devína a Mons. ThLic. Gavendu - správcu farnosti Kostola Svätého Kríža, ako aj zástupcov diplomatického zboru a panie riaditeľky

Великоморавска мисия са оставили дълбоки духовни следи по земите на днешна Словакия. Когато нелеката им мисия е била изправена пред предизвикателство, мъдрите владетели на царство България приютяват учениците им в нашите земи и прегръщат това велико книжовно наследство. Цялата славянска цивилизация заема своето достойно духовно място на картата на Европа и света, а българи и словаци остават завинаги братски свързани от непреходното дело на своите общи

Bulharskej školy a Bulharského kultúrneho inštitútu - pani Banovu a pani Radevu: „Obzvlášť sa teším, že 24. máj oslavujeme práve na slovenskej pôde. Bulharský národ si vysoko cení svoju starobylú a svätú históriu a uctieva si solúnskych bratov Cyrila a Metoda – patrónov súčasnej Európy, ktorí svojou osvietenickou Veľkomoravskou misiou zanechali hlboké duchovné stopy na území aj dnešného Slovenska. Keď bola ich neľahká misia vystavená obrovskej výzve, múdri vládcovia Bulharského cárstva prichýlili žiakov Cyrila

първоучители“, сподели в словото си посланик Петков.

Автор: **БКИ**

БРАТИСЛАВА СВЕДЕ ГЛАВА ПРЕД ПАМЕТНИКА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПАРТИЗАНИ

Посолството на Република България в Словашката република, Българският културен институт в Братислава, Българското училище „Хр. Ботев“, Българският културен съюз, Централният съвет на Словашкия съюз на борците против фашизма, Сдружението на словаците от България, дипломати, десетки сънародници и жители на словашката столица отбелязаха тържествено 2 юни. Честването започна с поднасяне на венци пред Паметника на българските партизани под звуците на военен оркестър. Прозвучаха химните на България и Словакия, а гвардейци в парадни униформи отдадоха чест в памет на загиналите за свободата герои.

В словото си Н. Пр. извънредния и пълномощен посланик на Р България г-н Васил Петков заяви, че 2 юни е паметен за нашата родина ден, дата в историята, която олицетворява вечния стремеж към най-възвишеното благо – свободата. Той

a Metoda v našej krajine a pojali toto veľké literárne dedičstvo. Takýmto spôsobom, celá slovanská civilizácia zaujala svoje dôstojné duchovné miesto na mape Európy a sveta a Bulhari a Slováci navždy zostanú spätí dielom ich spoločných prvých učiteľov.

Autor: **BKI**

BRATISLAVA SKLONILA HLAVU PRED PAMÄTNÍKOM BULHARSKÝCH PARTIZÁNOV

Veľvyslanectvo Bulharskej republiky v Slovenskej republike, Bulharský kultúrny inštitút v Bratislave, Bulharská škola Christa Boteva, Bulharský kultúrny zväz, Ústredná rada Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, Združenie Slovákov z Bulharska, diplomati, desiatky krajanov a obyvateľov hlavného mesta Slovenska sa zúčastnili na pietnej slávnosti 2. júna. Slávnosť sa začala kladením vencov pred pomníkom bulharských partizánov, za zvukov vojenského hudobného orchestra. Odznali bulharská a slovenská hymna a čestná stráž v sviatočných

uniformách si uctila pamiatku hrdinov, ktorí zomreli za slobodu.

Vo svojom prejave J.E. pán Vasil' Petkov - mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Bulharskej republiky na Slovensku uviedol, že 2. jún je pre našu

изрази своята увереност, че свободата и мирът скоро отново ще възтържествуват над робството и войната, като цитира стиха от стихотворението на Христо Ботев „Хаджи Димитър“, който е гравирен и върху паметника: „Тоз, който падне в бой за свобода, той не умира“. Подчерта също, че се гордее със саможертвата на българските герои, отдали живота си за свободата не само на нашата родина, но и за освобождението на Словакия от нацизма по време на Словашкото национално въстание. Той припомни, че много млади българи воюват в Нитрянската партизанска бригада, бригадата „Яношик“, в партизанските групировки „Милан Растислав Шефаник“. Те се борят активно в партизанските отряди около Криж над Хрон, Хандлова, Кремница, Банска Бистрица, Мартин и други региони на Словакия и се превръщат във вечен символ на нашата дружба, славянската солидарност и взаимопомощ. „Този монумент е ярък символ на великия подвиг на словашкия народ и едновременно с това доказателство за дружбата между нашите два братски народа. Използвам случая, в този паметен ден, за да изразя своята дълбока вяра и надежда, че в най-скоро време войната в Украйна ще приключи и ще се възцари мир, който да сложи край на безкрайните човешки мъки, страдания и човешки жертви. Войната никога не е била и не може да бъде решение на нито един въпрос и тя трябва да приключи незабавно“, заяви посланик Петков.

Последва концерт, изнесен от възпитаници на Българското училище „Хр. Ботев“, които на този ден честват своя патронен празник. Посланик Петков ги приветства с думите: „В прекрасната столица на Словашката република Братислава се намира един светъл символ на нашата дружба – единствената извън пределите на родината ни българска гимназия, която носи името на великия ни поет и революционер Христо Ботев. Винаги ме обзема оптимизъм, щом видя децата от училището в Братислава – и словачета, и българчета, чийто патронен празник е 2 юни. Изпълва ме вяра, че мирът и просперитетът на България и Словакия са в добри ръце, в техните ръце!“

Сред почетните гости бяха г-н Грендел и г-н Лауренчик – зам.-председатели на Народната рада на Словашката република, г-н Майер – държавен секретар на Министерството на отбраната на Словашката република, и бригаден генерал Тьоколи от Генералния щаб на ВС, г-н Шимко – началник на военната канцелария на Президента на Словашката република, г-н Буковски, пълномощник на правителството на Словашката република за малцинствата, г-жа Ауфрихтова – кмет на община Братислава – Старе Место, г-н Хлобен – директор на Протокола на Министерството на външните работи и европейските въпроси на Словашката република, г-н Ковач – директор на Дирекция „Европейски политики 2“ в Министерството на външните работи

krajinu pamätným dňom. Dátumom v dejinách, ktorý zosobňuje večnú túžbu dosiahnutia najvyššieho blaha – slobody. Vyjadril presvedčenie, že sloboda a mier čoskoro zvíťazia nad otroctvom a vojnou, a citoval verše z básne Christa Boteva Hadži Dimitar, vyryté na pomníku: „Kto padne v boji za slobodu, neumiera“. Zdôraznil tiež, že je hrdý na sebaobetovanie bulharských hrdinov, ktorí položili svoje životy za slobodu nielen našej vlasti, ale aj za oslobodenie Slovenska od nacizmu počas Slovenského národného povstania. Pripomenul tiež, že veľa mladých Bulharov bojovalo v Nitrianskej partizánskej brigáde, Jánošíkovej brigáde a partizánskych skupinách Milana Rastislava Štefánika. Aktívne bojovali v partizánskych oddieloch v okolí Kríža nad Hronom, Handlovej, Kremnice, Banskej Bystrice, Martina a ďalších regiónov Slovenska a stali sa večným symbolom nášho priateľstva, slovanskej spolupatričnosti a vzájomnej pomoci:

„Tento monument je žiarivým symbolom veľkého hrdinského činu slovenského národa a zároveň dôkazom priateľstva medzi našimi dvomi bratskými národmi. Pripomína nám, že nikdy viac nesmieme dopustiť vojnu, a že vždy musíme brániť najväčšie ľudské blaho – slobodu! Využívam túto príležitosť, aby som v tento pamätný deň vyjadril svoju hlbokú vieru a nádej, že v najkratšom čase vojna na Ukrajine skončí a nastolí sa mier, ktorý ukončí nekonečné ľudské trápenie, utrpenia a ľudské obete. Vojna nikdy nebola

и европейските въпроси на Словашката република, г-н Лонгауер – секретар на Централния съвет на Словашкия съюз на борците против фашизма, и г-н Кръно – председател на областния съвет на Съюза – Братислава, г-н Кровина – кмет, и г-н Банджи – зам.-кмет на Хронски Бенядик, г-жа Конярикова – председател на Сдружението на словаците от България, полк. Павлов – военно аташе на Република България в Словашката република със седалище във Виена, членове на дипломатическия корпус, десетки българи и словашки приятели на България.

Автор: **БКИ**

ПАМЕТНИК НА ХРИСТО БОТЕВ В АВСТРИЯ

Всяка година на 2 юни българите почитат паметта на поета революционер Христо Ботев и на загиналите за свободата на България. Признателните поколения поднасят венци и цветя пред многобройните паметници в родината България. Не са много обаче местата, на които българите, живеещи в чужбина, могат да отдадат почит. Едно от малкото места е ВИП парка на ЮНЕСКО в австрийския град Голс, област Бургенланд.

По инициатива на големия приятел на България професор Ник Тиц (1937 – 2013) там, на 2 юни 1996 г., е поставен единственият паметник на Христо Ботев в Западна Европа. Ник Тиц е представител на ЮНЕСКО в Австрия. По негова молба българският скулптор Куньо Желев създава 50-килограмовия паметник.

За големите си заслуги за популяризиране на българската култура и изкуство в Европа през 2009 г. професор Тиц е награден с ордена „Св. св. Кирил и Методий“.

Паметникът на Ботев в Голс бързо се превръща

а не може да бъде решенím ani jedinej záležitosti a musí byť okamžite ukončená!“

Nasledoval koncert žiakov Bulharskej školy, ktorí v tento deň oslavujú svojho patróna. Pán veľvyslanec Vasil Petkov ich privítal slovami: „V nádherom hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave sa nachádza jasný symbol nášho priateľstva – bulharské gymnázium – jediné mimo hraníc našej vlasti, ktoré nesie meno nášho veľkého básnika a revolucionára Christa Boteva. Vždy ma ovládne optimizmus, keď vidím deti zo školy v Bratislave – slovenské, aj bulharské. Sviatok ich patróna je práve dnes 2. júna. Napĺňa ma viera, že mier a prosperita Bulharska a Slovenska sú v dobrých rukách, v ich rukách!“

Autor: **BKI**

POMNÍK CHRISTA BOTEVA V RAKÚSKU

Bulhari si každoročne 2. júna uctievajú pamiatku básnika-revolutionára Hrista Boteva a tých, ktorí zomreli za slobodu Bulharska. Vďačné generácie kladú vence a kvety pred množstvom pamätníkov vo vlasti. Nie je však veľa miest, kde by sa Bulhari žijúci v zahraničí mohli pokloniť. Jedným z takýchto miest je VIP park UNESCO v rakúskom meste

Gols, región Burgenland.

Z iniciatívy veľkého priateľa Bulharska profesora Nika Titzza (1937 - 2013) tam 2. júna 1996 umiestnili jediný pomník Christa Boteva v západnej Európe. Nik Titz bol zástupcom UNESCO v Rakúsku. Na jeho žiadosť vytvoril bulharský sochár Kunyo Želev 50-kilogramový monument.

Za jeho veľké zásluhy o popularizáciu bulharskej

в място за преклонение. Вече 26 години на 2 юни там се събират много българи не само от Австрия, но и от съседните Унгария, Словакия и Чехия.

Тази година и ние от Българския културен съюз посетихме това очарователно място и отдадохме почит на нашия велик поет и революционер. За културната програма се бяха погрижили от българското читалище „Св. св. Кирил и Методий“ във Виена. А кметът на Голс любезно ни покани на кафе в местното заведение. Завършихме деня с приятна разходка до намиращото се наблизо езеро Нойзидъл ам Зее.

Автор: Елена Гигова

културу а умениа в Еурóпе бол професор Titz в року 2009 vyznamenany Rádóm "Sv. Cyril a Metod".

Botevov pamätník v Golse sa rýchlo stal miestom uctievania. Už 26 rokov sa tam 2. júna schádza veľa Bulharov nielen z Rakúska, ale aj zo susedného Maďarska, Slovenska a Česka.

Tento rok sme toto čarovné miesto navštívili aj my z Bulharského kultúrneho zväzu a poklonili sme sa pamätníku nášho veľkého básnika a revolucionára. Kultúrny program zabezpečilo Bulharské komunitné centrum Cyril a Metod vo Viedni. A starosta Golsu nás pohostil s kávičkou/pivkom v miestnej krčme. Deň sme zakončili peknou prechádzkou k neďalekému jazeru Neusiedl am See.

Autor: Elena Gígova

ПРЕМИЕРЪТ КИРИЛ ПЕТКОВ СЕ СРЕШНА С БЪЛГАРСКАТА ОБШНОСТ В БРАТИСЛАВА

На 2 и 3 юни 2022 г. министър-председателят на Р България Кирил Петков посети Словакия, където участва в 17-ото издание на Глобалния форум по сигурността ГЛОБСЕК, а също и в двустранна среща със своя колега – министър-председателя на Словакия

PREMIÉR KIRIL PETKOV SA V BRATISLAVE STRETOL S BULHARSKOU KOMUNITOU

Predseda vlády Bulharskej republiky Kiril Petkov v dňoch 2. a 3. júna 2022 navštívil Slovensko, kde sa zúčastnil 17. ročníka Globálneho bezpečnostného fóra GLOBSEC a tiež bilaterálneho

Едуард Хегер. По време на визитата си г-н Петков посети Българското училище „Христо Ботев“ в Братислава и се срещна с представители на българската общност в Словакия. Любезен домакин на срещата беше Българското училище, където министър-председателят беше топло приветстван от възпитаниците му и техните учители. Учениците го очароваха с вълнуващи изпълнения на популярни български стихотворения и песни. Като дар, училището получи от официалния гост оригинално луксозно издание на „История славянобългарска“ от Паисий Хилендарски, а също така обещание за STEM кабинет и повече образователни пътувания до България.

stretnutia so svojím kolegom - predsedom vlády Slovenska Eduardom Hegerom. Počas svojej návštevy pán Petkov navštívil Bulharskú školu v Bratislave a stretol sa s predstaviteľmi bulharskej komunity na Slovensku. Priateľským hositeľom stretnutia bola Bulharská škola, kde premiéra srdečne privítali jej absolventi a ich učители. Študenti ho očarili vzrušujúcim vystúpením populárnych bulharských básní a piesní. Ako darček dostala škola od oficiálneho hosta originálneluxusnévydanie „Histórieslovjanobulharskej“ od Paisiyo Hilendarského, ako aj prísľub učebne STEM a viacerých vzdelávacích zájazdov do Bulharska.

Po tom, ako sa predseda vlády zoznámil s tradíciami a súčasnosťou Bulharskej školy, prišla na rad história

След като премиерът се запозна с традициите и настоящето на Българското училище, дойде ред да научи историята на първото по-активно присъствие на българи в Словакия. За българските градинари и превърналата се в реалност тяхна идея за създаване на българско училище и развитието на богат културен живот разказа председателят на Българския културен съюз Деница Секуличка. Тя представи и актуалната дейност на Съюза, която е насочена към популяризиране на българската култура. Официалният тон на срещата беше разведрен от интересните спомени на Емилия

prvej aktívnejšej prítomnosti Bulharov na Slovensku. Predsedníčka Bulharského kultúrneho Zväzu Denitza Sekulitchka hovorila o bulharských záhradkároch a ich myšlienke vytvorenia bulharskej školy a rozvoja bohatého kultúrneho života, ktorý sa stal skutočnosťou. Predstavila aj aktuálnu aktivitu zväzu, ktorá je zameraná na popularizáciu bulharskej kultúry. Oficiálny tón stretnutia odľahčili zaujímavé spomienky Emílie Hrušíkovej – živej histórie Bulharov na Slovensku. Bulhari, ktorí sa rozhodli žiť a pracovať na Slovensku, vrátane podnikateľov, učiteľov, športovcov, právnikov, ekonómov atď. vyjadrili svoj názor na politický život u

Хрушикова – живата история на българите в Словакия. Българи, избрали да живеят и работят в Словакия, сред които предприемачи,

нас а порозprávали о svojom živote а práci в Bratislave. Na stretnutí bola aj našа diplomatická misia в Bratislave pod vedením veľvyslanca Vasiľa Petkova.

преподаватели, спортисти, юристи, икономисти и др., изразиха свои възгледи за политическия живот в страната ни и разказаха за живота и работата си в Братислава. На срещата присъстваше и дипломатическата ни мисия в Братислава, начело с посланик Васил Петков.

В спокойна атмосфера срещата приключи с обща снимка в училищния двор и надежди за по-добро бъдеще.

Автор: БКС

V uvoľnenej atmosfére sa stretnutie skončilo spoločnou fotografiou на školskom dvore а nádejou в lepšiu budúcnosť.

Autor: BKZ

И ТАЗИ ГОДИНА БЪЛГАРСКАТА ОБШНОСТ В СЛОВАКИЯ ПОСЕТИ СЪБОРА В МИКУЛЧИЦЕ

Нашите приятели от Чехия любезно ни поканиха и тази година на традиционния си събор в Микулчице. Събрахме се над 450 сънародници от Чехия, Словакия и Австрия, за да отпразнуваме 24 май.

Този година събитието премина под знака на

Naši priatelia з Českej republiky нас ај tento rok srdečne pozvali на их tradičné zhromaždenie в Mikulčiciach.

Na oslave 24. mája sme sa zišli vyše 450-ti krajania з Česka, Slovenska а Rakúska.

Tento rok sa podujatie nieslo в znamení 40. výročia osadenia pamätnej tabule svätých bratov Cyrila а Metoda. Nachádza sa vedľa miesta, kde českí vedci по archeologických výskumoch identifikovali mesto з čias

40-годишния юбилей от поставянето на паметната плоча на светите братя Кирил и Методий. Тя се намира до мястото, където след археологически разкопки чешки учени идентифицират град от времето на Моравската мисия на славянските просветители.

Откриването на множество големи базилики в Микулчице, наличието на владетелски сгради

Moravskej misie slovanských vierožvestcov.

Nález mnohých veľkých bazilik , prítomnosť panských stavieb a rozsah výstavby vtedajšieho cirkevného areálu vedie vedcov k názoru, že veľmi pravdepodobne práve v Mikulčiciach sa nachádzal arcibiskupský chrám a rezidencia Sv. Metoda, a preto tam treba hľadať aj jeho hrob. Veda dodnes definitívne nedokázala, kde je hrob Sv. Metoda.

и мащабите на строителството на тогавашния църковен комплекс довеждат учените до становището, че е твърде вероятно именно на това място да се е намирала архиепископската катедрала и резиденцията на св. Методий. Там би следвало да се търси и неговият гроб. Науката и до днес не е доказала категорично къде е гробът на св. Методий.

Участие в събитието взе и ансамбъл „Китка“ от Виена, който както винаги ни зарадва с чудесно изпълнение и повдигна настроението на гостите.

Автор: БКС

НОВИНИ ОТ БСУ „ХРИСТО БОТЕВ“ - БРАТИСЛАВА

Футболни емоции

В подкрепа на капитана на ФК „Слован“ (Братислава) Васил Боžíков ученици и учители от БСУ „Христо Ботев“ посетиха футболното дерби между ФК „Слован“ (Братислава) и ФК „Спартак“ (Търнава).

С цел популяризиране на активния начин на

Akcie sa zúčastnil aj súbor „Kitka“ z Viedne, ktorý nás ako vždy potešil nádherným vystúpením a zdvihol náladu hostí.

Autor: BKZ

NOVINKY Z BSŠ „HRISTO BOTEV“ V BRATISLAVE

Futbalové emócie

Na podporu kapitána FC „Slovan“ (Bratislava) Vasilu Božíkova zavítali žiaci a učitelia z BSŠ „Hristo Botev“ na futbalové derby medzi FC „Slovan“ (Bratislava) a FC „Spartak“ (Trnava).

S cieľom spopularizovať aktívny životný štýl a telesnú výchovu odovzdal FC „Slovan“ s bulharským kapitánom Vasilom Božíkovom BSŠ 100 vstupeniek na tradičné stretnutie tímov FC „Slovan“ a FC „Spartak“.

S veľkou dávkou emócií, eufórie a adrenalínu sledovali malí diváci zápas, ktorý sa skončil výsledkom 1:0 v prospech FC Slovan a futbalové mužstvo sa tak stalo už 27. krát majstrom Slovenska.

Vasil Božíkov sa v závere derby stretol s novými fanúšikmi a odovzdal svoj dres žiakovi 4. ročníka

живот и физическото възпитание ФК „Слован“ с капитан българинът Васил Божилов подари на БСУ 100 билета за традиционната среща между отборите на ФК „Слован“ и ФК „Спартак“.

С голяма доза емоция, еуфория и адреналин малките зрители проследиха срещата, която завърши при резултат 1:0 в полза на ФК „Слован“, и така футболният отбор стана за 27-и път шампион на Словакия.

В края на дербито Васил Божилов се среща с новите си фенове и даде своята фланелка на ученика от 4. клас Александър Иванов, а пък капитанската си лента връчи на учителя по физическо възпитание Александър Бояджиев. Учениците посетиха още 3 футболни мача на своите любимци.

Конкурс за плакат

Учениците от 4. и 8. клас на БСУ „Христо Ботев“ спечелиха първа награда в конкурса за най-интересен плакат, организиран от ФК „Слован“ – Братислава.

Alexandrovi Ivanovovi a kapitánsku pásku učiteľovi telesnej výchovy Alexandrovi Bojadžievovi. Žiaci absolvovali ešte 3 futbalové zápasy svojich obľúbencov.

Súťaž o plagát

Žiaci 4. a 8. ročníka BSŠ „Hristo Botev“ získali prvú cenu v súťaži o najzaujímavejší plagát, ktorú organizuje FC „Slovan“ - Bratislava.

Do súťaže so štetcami a pastelkami sa zapojilo 50 škôl z celej Bratislavy. Prvú cenu získali dve ôsmačky

В надпреварата с четки и боички участваха 50 училища от цяла Братислава. Призовото първо място бе спечелено от двете осмоласнички Емма-Тереза Спешакова и Емилиа Покорна. Много старание, креативност и време учениците вложиха в изработката на своя плакат, който донесе и колективната награда за всички ученици на БСУ „Христо Ботев“.

Наградата е осигурена от ФК „Слован“ и зарадва учениците с рекламни шалчета, футболни топки, 100 билета за представления в Словашкия национален театър и обиколка на стадион „Техелне поле“.

България в сърцето на Европа

За поредна година, по покана на кмета на Бургас г-н Димитър Николов, ученици и учители от

БСУ „Христо Ботев“ в Братислава посетиха града. По предварително утвърдена програма от Община Бургас учениците посетиха много туристически обекти и забележителности. Децата се срещнаха с кмета на града, за да му благодарят. В танцовата академия учениците от Словакия имаха възможност да танцуват български фолклорни танци заедно със своите връстници от ДФТА „Радост“. Учениците от БСУ посетиха и две иновативни училища в Бургас

Emma-Tereza Spevákova a Emília Pokorná. Žiaci vložili veľa úsilia, kreativity a času do výroby svojho plagátu, čo prinieslo aj kolektívne ocenenie pre všetkých študentov BSŠ „Hristo Botev“.

Cenu poskytol FC Slovan a žiakov potešila fanúšikovskými šálami, futbalovými loptami, 100 lístkami na predstavenia Slovenského národného divadla a prehliadkou štadióna Tehelné pole.

Bulharsko v srdci Európy

Žiaci a pedagógovia z BSŠ „Hristo Botev“ Bratislava opätovne na pozvanie primátora mesta

Burgas pána Dimitara Nikolova navštívili toto mesto. Podľa vopred schváleného programu Magistrátu mesta Burgas študenti navštívili množstvo turistických miest a pamiatok. Deti sa stretli s primátorom mesta, aby sa mu poďakovali. V Akadémii tanca mali študenti zo Slovenska možnosť zatancovať si bulharské ľudové tance spolu s ich rovesníkmi z Detského Folklórneho Tanečného súboru „Radosť“. Žiaci z BSŠ „Hristo Botev“ Bratislava navštívili aj dve inovátné školy v Burgase – ZŠ „Lyuben Karavelov“ a ZŠ „Peyo Yavorov“. Srdečné privítanie a priateľská atmosféra vytvorená zo strany oboch škôl predurčila slovenských žiakov k pohodovej účasti na otvorených hodinách, kde sa čistou bulharčinou podelili o svoje poznatky o Bulharsku a

– ОУ „Любен Каравелов“ и ОУ „Пејо Яворов“. Топлото посрещане и създадената приятелска атмосфера и в двете училища предразположиха словашките ученици да участват спокойно в откритите уроци, където споделиха на български език знанията си за България и за красивия морски град Бургас. В артработилницата учениците твориха заедно, използвайки лесната и красива техника за рисуване „гратаж“. Направиха прекрасни рисунки, които си размениха за спомен. В знак на благодарност словашките ученици поздравиха новите си приятели с кратка програма, включваща песента „Моят град“, посветена на Бургас, и изпяха

krásnom prímorskom meste Burgas. Na výtvarnom workshope žiaci spoločne tvorili jednoduchou a krásnou technikou kreslenia „Grataž“. Vytvorili nádherné kresby, ktoré si vymenili na pamiatku. Na znak vďaky a nového priateľstva pozdravili slovenskí žiaci svojich nových kamarátov krátkym programom s piesňou „Moje mesto“ venovanou Burgasu a zaspievali aj novú hymnu školy v hlavnom meste Slovenska, ktorú pred rokom napísal maestro Stefan Diomov. Predstavili taktiež prezentáciu o činnosti BSŠ „Hristo Botev“, ktorá má svoju 75-ročnú históriu.

Deti zo Slovenska privítali svojich burgaských rovesníkov, obyvateľov a hostí z Burgasu koncertom na

новия химн на училището в словашката столица, написан преди година от маестро Стефан Диомов. Представиха и презентация за дейността на БСУ „Христо Ботев“, което има своята 75-годишна история.

Деца от Словакия поздравиха бургаските си връстници, жители и гости на Бургас с концерт на откритата сцена „Охлюва“. Подредиха и изложба в Културния център „Морско казино“. Концертът под надслов „България в сърцето на Европа“, включващ 6 български песни, танци, стихове от бургаски автори и новия химн на училището в Братислава, предизвика с неподправен възторг бурните аплодисменти на публиката. Сълзи на радост и умиление развълнуваха композитора Стефан Диомов, чиито 10 песни словашките ученици пеят на чист български език, без акцент. Гост на концерта беше и заместник-кметът по здравеопазване, социални дейности и образование Йорданка Ананиева, която ги приветства за блестящото представяне и от името на кмета Димитър Николов. Изявите на учениците от Българското училище в Братислава предизвикаха огромен интерес и бяха отразени от медиите в България.

otvorenom pódiu „Slimák“, zorganizovali aj výstavu v Kultúrnom centre „Morské kasíno“. Koncert pod názvom „Bulharsko v srdci Európy“ s 6 bulharskými piesňami, tancami, básňami burgaských autorov a novou hymnou školy v Bratislave vyvolal búrlivý potlesk publika s

nefalšovanou radosťou. Slzám radosti a dojatia sa neubránil Stefan Diomov, ktorého 10 piesní slovenskí študenti zaspievali čistou bulharčinou bez prízvuku. Hostom koncertu bola aj zástupkyňa primátora pre zdravotníctvo, sociálne aktivity a školstvo Yordanka Ananieva, ktorá ich v mene primátora Dimitara Nikolova pochválila za bravúrny výkon. Vystúpenia žiakov Bulharskej školy v Bratislave vyvolali enormný záujem a v Bulharsku boli medializované.

Vydavateľ: **Bulharský kultúrny zväz**
Adresa: **Obchodná 21, 811 06 Bratislava**
Tel: **0948502558**
IČO: **42 133 050**
Facebook: **Bulhari a ich kamaráti na Slovensku**
Evidenčné číslo: **EV 4818/13**
Periodicita vydávania: **štvrtročník**

Dátum vydania: **11 / 2022**
Ročník vydávania: **49**
ISSN: **2585-805X**
Redaktor: **Denitza Sekoulitchka**
Korektor BG: **Miglana Mihaylova-Palanska**
Prekladateľ: **Stanislava Encheva**
Korektor SK: **Ludovít Halmo**

Чували ли сте за...

проф. Елисавета Карамихайлова – „ядрената дама“ на България

Елисавета Карамихайлова се ражда през далечната 1897 г. във Виена. Нейната майка Мери Слейд е с английски произход, а баща ѝ е българин. На семейството на Елисавета се налага да се премести в България, когато баща ѝ д-р Иван Карамихайлов е назначен за ръководител на болница „Червен кръст“ (днес „Пирогов“).

Елисавета Карамихайлова е възпитаник на Виенския университет – едно от най-авторитетните висши учебни заведения по това време. Проучванията на талантивната българка в Радиевия институт са фокусирани основно върху гама-лъчите и влиянието, което те оказват. Тя участва и в изследването на радиолуминесценцията и радиофотолуминесценцията, които имат принос при процеса за установяването на лъчението, поето от организмите за определен период. Трансмутацията, т.е. трансформацията на даден химически елемент в друг вследствие на ядрена реакция, е още един клон на науката, на който българката отделя внимание. Академичното развитие на дамата не спира дотук – впоследствие ѝ е присъдена и научната степен „доктор“.

Научната си кариера продължава в престижния университет в Кеймбридж (Англия), за който печели стипендия. Там тя има възможността да си сътрудничи с изтъкнати световни имена от научния свят. По това време д-р Карамихайлова опознава още една област на тази наука – ядрената спектроскопия.

Въпреки множеството перспективи и забележителната научна дейност в Европа, българският гений на ядрената физика избира да продължи работа в родината си. Вече доцент, Елисавета Карамихайлова основава и оглавява Катедрата по атомна физика към Физическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, където става първата жена хабилитиран преподавател

Продължава да работи във Физическия институт към Българската академия на науките, където акцент на научната ѝ дейност е радиоактивността в природата. Получава и научната титла „професор“.

В края на живота си българката предоставя цялото си имущество на БАН, а тялото си дарява за научни изследвания. Безценно е нематериалното наследство, което проф. Карамихайлова оставя след себе си – десетки научни изследвания и невероятни познания, които със същата отдаденост предава на своите студенти и млади български учени.

Počuli ste o:

Prof. Elisaveta Karamihailova, jadrová dáma Bulharska

Elisaveta Karamihailova sa narodila v roku 1897 vo Viedni. Jej matka - Mary Slade mala anglický pôvod a jej otec bol Bulhar. Elisavetina rodina sa však musela presťahovať do Bulharska, keď bol jej otec, Dr. Ivan Karamihailov, vymenovaný za šéfa nemocnice Červeného kríža (dnes Pirogov).

Elisaveta Karamihailova bola absolventkou Viedenskej univerzity – jednej z najuznávanejších vysokých škôl v tom čase. Štúdium talentovanej Bulharky v Radium Institute bolo zamerané najmä na gama lúče a ich vplyv. Venovala sa aj štúdiu rádioluminiscencie a rádiofotoluminiscencie, ktoré prispeli k procesu stanovenia žiarenia absorbovaného organizmami počas určitého obdobia. Transmutácia, t.j. premena daného chemického prvku na iný v dôsledku jadrovej reakcie bola ďalším odvetvím vedy, ktorému Bulharka venovala svoju pozornosť. Akademický vývoj dámy sa tu nezastavil - následne jej bola udelená vedecká hodnosť „doktorka“.

Vo svojej vedeckej kariére pokračovala na prestížnej univerzite v Cambridge v Anglicku, na ktorej získala štipendium. Tam mala možnosť spolupracovať s významnými svetovými menami z vedeckého sveta. V tom čase doktorka Karamihailova spoznala ďalšiu oblasť tejto vedy – jadrovú spektroskopiu.

Napriek mnohým perspektívam a pozoruhodnej vedeckej činnosti v Európe sa bulharská géniuska jadrovej fyziky rozhodla pokračovať v práci vo svojej vlasti.

Už ako docentka Elisaveta Karamihailova založila a viedla Katedru atómovej fyziky na Fyzikálnej fakulte Sofijskej univerzity „Sv. Klimenta Ochridského“, kde sa stala prvou ženou – kvalifikovanou učiteľkou.

Ďalej pôsobila ako vedúca Fyzikálneho ústavu Bulharskej akadémie vied (BAV), kde bola ťažiskom jej vedeckej činnosti rádioaktivity v prírode. Získala aj vedecký titul „profesor“.

Bulharka na sklonku života dala celý svoj majetok BAV a svoje telo darovala na vedecký výskum. Nehmotné dedičstvo, ktoré po sebe profesorka Karamihailova zanechala, je však na nezaplatenie – desiatky vedeckých štúdií a neuveriteľné poznatky, ktoré s rovnakým nasadením odovzdávala svojim študentom a mladým bulharským vedcom.

